

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta
Complectens Primam Secundæ, & Secundam Secundæ Summæ
Theologiæ

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

Et primo, Vtrum homo possit aliquid mereri a Deo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72759](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72759)

idcirco fecit in rebus naturalibus Deus dando manus homini, marem s. min. &c. dar debita rebus ex ordinatione sua, scilicet ipsius D. i. ac per hoc quasi sibi ipsi soluit debitum, & sic ibi est ratio iusti, vt in secundo contra Gentil. cap. 29. habes diffinita in redditione mercedis debita merito humano Deus non aliter potest constituere debitor, nisi pro quanto ab ipso meretur.

Deo praesupponitur ordinatus actus ille ad consequendum mercedem illam: sic enim Deus constituit debitor sibi ipsi, & reddendo nobis mercedem, suae factus est ordinator. Vide & patet familiaris reddimus mercedem operari vineae, prius conduxit eos conuentione, vel promissione facta de mercede per scriptum. Propter quod in littera auctor rationem meriti humani impossibile esse constituit, nisi ex praedestinatione diuina, ex qua meritorius actus habet, quod respiciat Deum vt debitorem.

In eodem articulo, circa rationem iusti inueniam in merito hominis apud Deum, aduerte quod meriti tale vitra respectus, quos habet ad hominem merentem, & Deum vt praedinantem, habet duos alios, alterum ad mercedem alterum ad redditionem mercedis. Et quidem si comparatur meriti hominis ad Deum, nunquam inuenitur iustum simpliciter, vt in littera dicitur. Sed si comparatur meriti hominis ad mercedem debitam secundum se, sic non inuenitur inueniri iustum simpliciter: quoniam non inuenitur equiualens merito reddendo, & ordinari a Deo actum meriti tanti valoris ad aequalitatem praemium. Et quoniam merces reddenda a Deo, quantumcumque secundum se sit aequalitatem merito, vt tamen redditur a Deo, excedit meriti hominis, cuius ad Deum non potest esse aequalitas simpliciter in aliquo: ideo simpliciter hominis ad Deum non potest esse meriti simpliciter, sed secundum propor-

tionem, vt in littera dicitur: quamuis hominis ad ipsam mercedem absolute possit esse meritum simpliciter, sicut & iustum. In eodem primo articulo, circa ordinationem diuinam concurrerem ad rationem meriti apud Deum, dubium occurrit, An talis praedestinatione diuina fiat vniuersaliter per communicatum principium operis meritorii, an ratio meritorii quandoque fiat per solam diuinam ordinationem actus ad tale praemium. Sed quoniam in articulo tertio res haec in specialia de merito vitae aeternae discutenda est, ideo sic fit pronunc scire dubitare, & notare, quod id dicitur esse merces reddenda a Deo nostro merito, ad quod consequendum Deus dedit nobis virtutem operatiuam liberam.

In eodem primo articulo, aduerte No uitate, quod praedestinationem diuinam nostri actus in ratione meritorii nec ab ipso Deo, nec ab alio retributore oportet fortiri illam mercedem, vt patet in eo qui aliquanto tempore perueuerans in bono, obicem ponit praemio ante retributionis tempus. Et ratio est, quia non omnis praedestinatione est praedestinatione praedestinationis, quae effectum infallibiliter consequitur: sed aliqua praedestinatione est prouidentiae, non euentus, sed causae. & propterea mater benemerita de filio, quandoque mercedem honoris debiti a filio, nec ab ipso filio fortitur, nec a Deo, qui praedestinatione matris benemerita talem honorem debet, fit vt filius honorem huiusmodi impendat. Et ex eadem radice euenit, vt Iudas post multa merita vitae aeternae, non consequens fuerat eam: nihil enim ex huiusmodi euentibus diuinam ordinatione deperit.

Super Quaestione centesima decima quartae Articuli secundum.

In articulo 2. eiusdem quaest. dubium occurrit de superfluo aere: quia auctor in quaest. 109. eundem articulum mouit.

tionem, vt in littera dicitur: quamuis hominis ad ipsam mercedem absolute possit esse meritum simpliciter, sicut & iustum. In eodem primo articulo, circa ordinationem diuinam concurrerem ad rationem meriti apud Deum, dubium occurrit, An talis praedestinatione diuina fiat vniuersaliter per communicatum principium operis meritorii, an ratio meritorii quandoque fiat per solam diuinam ordinationem actus ad tale praemium. Sed quoniam in articulo tertio res haec in specialia de merito vitae aeternae discutenda est, ideo sic fit pronunc scire dubitare, & notare, quod id dicitur esse merces reddenda a Deo nostro merito, ad quod consequendum Deus dedit nobis virtutem operatiuam liberam.

In eodem primo articulo, aduerte No uitate, quod praedestinationem diuinam nostri actus in ratione meritorii nec ab ipso Deo, nec ab alio retributore oportet fortiri illam mercedem, vt patet in eo qui aliquanto tempore perueuerans in bono, obicem ponit praemio ante retributionis tempus. Et ratio est, quia non omnis praedestinatione est praedestinatione praedestinationis, quae effectum infallibiliter consequitur: sed aliqua praedestinatione est prouidentiae, non euentus, sed causae. & propterea mater benemerita de filio, quandoque mercedem honoris debiti a filio, nec ab ipso filio fortitur, nec a Deo, qui praedestinatione matris benemerita talem honorem debet, fit vt filius honorem huiusmodi impendat. Et ex eadem radice euenit, vt Iudas post multa merita vitae aeternae, non consequens fuerat eam: nihil enim ex huiusmodi euentibus diuinam ordinatione deperit.

AD PRIMVM ergo dicendum, quod homo in quantum propria uoluntate facit illud quod debet, meretur: alioquin actus iustitiae, quo quis reddit debitum, non esset meritorius.

AD SECUNDVM dicendum, quod Deus ex bonis nostris non quaerit utilitatem, sed gloriam, id est, manifestationem suae bonitatis, quod etiam ex suis operibus quaerit. Ex hoc autem quod eum colimus, nihil ei accrescit, sed nobis: & ideo meremur aliquid a Deo, non quasi ex nostris operibus aliquid ei accrescat, sed in quantum propter eius gloriam operamur.

AD TERTIVM dicendum, quod quia actio nostra non habet rationem meriti, nisi ex praesuppositione diuinae ordinationis, non sequitur quod Deus efficiat simpliciter debitor nobis sed sibi ipsi, in quantum debitum est, ut sua ordinatione impleatur.

ARTICVLVS II. Vtrum aliquis sine gratia possit mereri uitam aeternam.

AD SECUNDVM sic proceditur. Videtur quod aliquis sine gratia possit mereri uitam aeternam. Illud enim homo a Deo meretur, ad quod diuinitus ordinatur, sicut dictum est: sed homo secundum suam naturam ordinatur ad beatitudinem sicut ad finem, unde etiam naturaliter appetit esse beatus. ergo homo per sua naturalia absque gratia mereri potest beatitudinem, quae est uita aeterna.

¶ 2. Praeter. Idem opus quanto est minus debitum, tanto est magis meritorium: sed minus debitum est bonum, quod fit ab eo qui minoribus beneficiis est praeventus. Cum igitur ille, qui habet solum bona naturalia, minor beneficia sit consecutus a Deo, quam ille qui cum naturalibus

Prima secundum S. Thomae.

AD PRIMVM ergo dicendum, quod homo in quantum propria uoluntate facit illud quod debet, meretur: alioquin actus iustitiae, quo quis reddit debitum, non esset meritorius.

AD SECUNDVM dicendum, quod Deus ex bonis nostris non quaerit utilitatem, sed gloriam, id est, manifestationem suae bonitatis, quod etiam ex suis operibus quaerit.

AD TERTIVM dicendum, quod quia actio nostra non habet rationem meriti, nisi ex praesuppositione diuinae ordinationis, non sequitur quod Deus efficiat simpliciter debitor nobis sed sibi ipsi, in quantum debitum est, ut sua ordinatione impleatur.

ARTICVLVS II. Vtrum aliquis sine gratia possit mereri uitam aeternam.

AD SECUNDVM sic proceditur. Videtur quod aliquis sine gratia possit mereri uitam aeternam.

Illud enim homo a Deo meretur, ad quod diuinitus ordinatur, sicut dictum est: sed homo secundum suam naturam ordinatur ad beatitudinem sicut ad finem, unde etiam naturaliter appetit esse beatus.

ergo homo per sua naturalia absque gratia mereri potest beatitudinem, quae est uita aeterna.

¶ 2. Praeter. Idem opus quanto est minus debitum, tanto est magis meritorium: sed minus debitum est bonum, quod fit ab eo qui minoribus beneficiis est praeventus.

Cum igitur ille, qui habet solum bona naturalia, minor beneficia sit consecutus a Deo, quam ille qui cum naturalibus

Prima secundum S. Thomae.

¶ Ad

¶ Ad

¶ Ad

¶ Ad

¶ Ad

¶ Ad

¶ Ad

¶ Ad

¶ Ad

¶ Ad

¶ Ad

¶ Ad

¶ Ad

¶ Ad

¶ Ad

¶ Ad

¶ Ad

¶ Ad

¶ Ad

¶ Ad

¶ Ad

¶ Ad

¶ Ad

¶ Ad

¶ Ad